ИЗВАДКА ОТ ПРАВИЛНИКА ЗА РАЗВИТИЕТО НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ В ШУМЕНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ „ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ“

<……>

ГЛАВА ВТОРА

ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНИ СТЕПЕНИ „ДОКТОР“ И „ДОКТОР НА НАУКИТЕ“

Раздел I. Придобиване на образователната и научна степен „доктор“

Чл. 4. (1) За придобиване на образователната и научна степен „доктор“ могат да кандидатстват лица с придобита образователно-квалификационна степен „магистър“.

(2) Обучението за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ се извършва в редовна, задочна и самостоятелна форма само по докторски програми от професионални направления и специалности от регулираните професии по научни специалности, акредитирани от НАОА при условията и реда на Закона за висшето образование.

Чл. 5. (1) Процедурата за прием на редовни и задочни докторанти се открива с решение на Академичния съвет за обявяване на конкурс по предложение на основните структурни звена.

(2) (изм. АС от 18.07.2014 г., изм. АС от 12.10.2018 г.) В решението се определят областта на висше образование, професионалното направление и докторската програма (ДП), формата на обучение и срокът за подаване на документи.

(3) Конкурсът се обявява в „Държавен вестник” и на сайта на Шуменския университет.

(4) Срокът за подаване на документи не може да бъде по-кратък от 2 месеца от публикуването на обявата в „Държавен вестник“.

(5) Кандидатите подават в Докторантското училище на ШУ в посочения срок:

1. (изм./доп. АС от 26.11.2021 г.) заявление за участие в конкурса (по образец);
2. автобиография;
3. диплома за придобита образователно-квалификационна степен „магистър“;
4. списък на публикациите, ако има такива;
5. (доп. – АС от 23.02.2024 г.) удостоверение за признаване на диплома за висше образование с образователно-квалификационна степен „магистър“, ако то е придобито в чуждестранен университет.

Чл. 6. (1) Кандидатите се допускат до участие в конкурса от комисия в състав: декан или негов заместник, ръководителят на звеното, което ще провежда обучението, и преподава-

тел в докторската програма. Комисията се назначава със заповед на ректора в едноседмичен срок от изтичане на обявения срок за подаване на документи.

(2) Комисията разглежда представените от кандидатите документи, изготвя протокол и се произнася по допускането на кандидатите в 20-дневен срок след изтичането на срока за подаване на документи.

(3) Ректорът по предложение на декана издава заповед за провеждане на конкурсните изпити в 20-дневен срок след изтичането на срока за подаване на документи.

(4) (изм. АС от 12.10.2018 г.; АС от 12.10.2018 г; изм. АС от 23.02.2024 г.) В седемдневен срок от издаването на заповедта на ректора и не по-късно от един месец преди датата на конкурсния изпит по специалността деканът уведомява писмено допуснатите кандидати за датите на изпитите.

(5) Заедно с уведомлението на допуснатите кандидати се изпраща и конспект за изпита по специалността.

Чл. 7. (1) Кандидатите, недопуснати до участие в конкурса, се уведомяват писмено от декана за мотивите за недопускането им.

(2) Недопуснатите кандидати имат право в 7-дневен срок от датата на уведомяването да направят писмено възражение до декана.

(3) (доп. АС от 23.02.2024 г.) Деканът назначава комисия от трима хабилитирани преподаватели, от които поне един е от професионалното направление на докторската програма. Тя се запознава с мотивите за отказа и възражението и изготвя доклад. Въз основа на доклада деканът се произнася с окончателно решение в десетдневен срок от постъпване на възражението.

Чл. 8. (1) (изм. АС от 12.10.2018 г.) Конкурсът включва изпит по специалността и по чужд език (английски, немски или руски), избран от кандидата. Кандидатите за докторанти по чужд език и чужда литература полагат изпит по чужд език, различен от езика на изпита по специалността.

(2) Изпитът по специалността се провежда първи.

(3) Конкурсният изпит по специалността се провежда от комисия, назначена със заповед на ректора по предложение на декана, която включва 3-ма хабилитирани преподаватели от професионалното направление на докторантурата.

(4) Изпитът по специалността е писмен и устен с отделни оценки. До устен изпит се допускат кандидатите, получили оценка най-малко много добър 4,50 на писмения изпит. Успешно положили изпита са кандидатите, които са получили средна оценка от писмения и устния изпит най-малко много добър 5,00. Общата оценка за всеки изпит – писмен и устен – е средноаритметична от оценките на всеки един от членовете на комисията.

(5) До изпит по чужд език се допускат само кандидатите, успешно положили изпита по специалността.

(6) Конкурсните изпити по чужд език се провеждат от двучленна комисия, назначена със заповед на ректора по предложение на декана, в която могат да бъдат включени нехабилитирани преподаватели.

(7) Изпитът по чужд език се състои от 25 стр. превод на предварително подготвен от кандидата текст в съответната научна област и свободен разговор. Успешно положили изпита по чужд език са кандидатите, получили оценка не по-ниска от добър 4,00.

(8) (отм. АС от 12.10.2018 г.)

(9) (доп. АС от 23.02.2024 г.) Кандидат-докторантите заплащат такса за явяване на изпит по специалността и изпита по чужд език.

Чл. 9. Резултатите от всеки изпит се отразяват в протокол на изпитната комисия и се съобщават на кандидатите.

Чл. 10. (1) Кандидатите, успешно положили изпита по специалността, се класират по получената оценка.

(2) (изм. АС от 26.11.2021 г.; изм. АС от 23.02.2024 г.) Протоколите на изпитните комисии и писмените работи на кандидатите се предоставят в Докторантското училище (гл. специалист научно развитие на академичния състав) и се съхраняват в досието на кандидата.

Чл. 11. (изм. АС от 29.04.2011; АС от 28.10.2011 г.; АС от 19.07.2013 г.; изм. АС от 12.10.2018 г.) (1) ФС по доклад на ръководителя на първичното звено (обучаващата катедра) взема решение за зачисляване на класирания на първо място кандидат. На същото заседание се определя и научният ръководител, който е хабилитирано лице. Решенията се вземат с явно гласуване и с обикновено мнозинство.

(2) В случай, че на първо място са класирани двама или повече кандидати с равна оценка от изпита по специалността, ФС избира чрез явно гласуване и с обикновено мнозинство един от тях, като се съобразява с оценката от изпита по чужд език, със средния успех от дипломата за висше образование, както и с документите, удостоверяващи интересите и постиженията на кандидатите в съответната научна област. Когато нито един от кандидатите не получи мнозинство, се провежда ново гласуване с участието на двамата кандидати, получили най-много гласове на първото гласуване. Всеки член на ФС може да гласува само за един кандидат.

(3) (нова, АС от 23.02.2024 г.) При интердисциплинарна тема и доказана необходимост, по предложение на първичното звено (обучаващата катедра), ФС може да утвърди съвместно научно ръководство на докторанта. Учебната натовареност и отчитането на наукометричния показател за ръководство на успешно защитил докторант (по чл. 1а, ал. 1 от ППЗРАС) се

разпределя между научните ръководители реципрочно.

(4) (нова, АС от 23.02.2024 г.) Освен научен ръководител, по предложение на първичното звено, Факултетният съвет може да избере и научен консултант – лице, притежаващо най- малко ОНС „доктор“, с доказани научни постижения или практически опит. Научният консултант реализира експертна дейност за определен период от обучението на докторанта. Той не отчита наукометричен показател за научно ръководство на успешно защитил докторант.

Чл. 11. а. (нов, АС от 23.02.2024 г.) (1) Образователната и научна степен „доктор“ в ШУ може да се придобива и в условия на съвместно ръководство от български ръководител и от чуждестранен ръководител от акредитирано в съответната държава висше училище или научна организация за обучение в образователната и научна степен „доктор“ или съответстващата ѝ степен по реда на чл. 5а (1) от ППЗРАС.

(2) Образователната и научна степен „доктор“ по реда на чл. 5а (1) от ППЗРАС се придобива в ШУ и в чуждестранни висши училища и научни организации при сключен между тях договор за съвместно ръководство за обучение по ал. 1 и спазване на нормативните уредби на съответните държави и на правилниците на съответните висши училища и научни организации.

(3) Условията за прием, съвместното ръководство, разпределението на периодите на мобилност на докторанта, защитата на дисертациите и издаването на диплома се определят съобразно настоящия правилник и правилниците на партньорските висши училища или научни организации и в рамков договор за съвместно ръководство за обучение на докторанта/и по ал. 1.

(4) За извършеното обучение, по реда на чл. 5а (1) от ППЗРАС, ШУ и чуждестранните висши училища или научни организации, с които се провежда съвместното обучение, издават обща диплома за образователната и научна степен „доктор“ или отделни дипломи с отбелязване в тях на съвместното ръководство.

Чл. 12. (1) Кандидати, разработили основната част на дисертационен труд, могат да бъдат зачислени в самостоятелна форма на обучение на докторанти без конкурсен изпит през цялата академична година.

(2) (нова, АС от 27.06.2014 г.; изм. АС от 23.02.2024 г.) Кандидатите подават заявление (по образец) в Докторантското училище (гл. специалист научно развитие на академичния състав), към което прилагат необходимите документи.

(3) Приема се, че кандидатът е подготвил основната част на дисертационния труд, когато представи в звеното, което ще провежда обучението, подробен проект на дисертационния труд, разработена съществена част от труда и библиография.

(4) Представените материали се обсъждат на заседание на звеното, което ще провежда обучението, в присъствието на кандидата.

(5) В случай, че работата бъде одобрена, съветът на звеното прави предложение до ФС за зачисляване на кандидата като докторант на самостоятелна подготовка.

(6) ФС взема решение за зачисляване на докторанта, като утвърждава темата на дисертационния труд и индивидуалния учебен план на докторанта.

Чл. 13. (1) Въз основа на решението на ФС по чл. 11 и 12 от настоящия правилник ректорът издава заповед за зачисляване на докторанта. В нея се посочват звеното, в което ще се провежда обучението, докторската програма, професионалното направление и областта на висше образование, формата на докторантурата, срокът на обучение, научният ръководител, а в случаите на чл. 12 – и темата на дисертационния труд.

(2) За всеки докторант се разкрива лично досие, в което се съдържат всички документи и решения, засягащи обучението му. Досието се съхранява в Докторантското училище (главен специалист научно развитие на академичния състав).

Чл. 14. (изм. АС от 23.02.2024 г.) (1) Лицата, граждани на държави членки на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, могат да кандидатстват и да се обучават в докторантура в ШУ при условията и по реда, определени за българските граждани.

(2) (нов, АС от 23.02.2024 г.) Лица, които не са български граждани и не са граждани на друга държава членка на Европейския съюз, на друга държава страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство или на Конфедерация Швейцария, могат да кандидатстват и да се обучават в докторантура в ШУ по реда на чл. 13 и чл. 13. а. от ППЗРАСРБ:

1. в изпълнение на междуправителствените спогодби за образователен, културен и научен обмен;
2. съгласно актове на Министерския съвет;
3. при условията на чл. 95, ал. 8 и 10 от Закона за висшето образование.

(3) Кандидатите по ал. 2, т. 1 и 2 се приемат при условията и по реда, определени в съответната спогодба или в акта на Министерския съвет.

(4) Лицата по ал. 2, т. 3 се приемат при условията и по реда, определени в Правилника за структурата и организацията на процеса на обучение в ШУ.

(5) Лицата по ал. 2 могат да кандидатстват за докторанти и при условията и по реда за приемане на българските граждани, ако:

1. имат статут на постоянно пребиваващи на територията на Република България;
2. имат статут на бежанци;

3. са от българска народност.

Чл. 14. а. (нов, АС от 23.02.2024 г.) (1) Кандидатите за докторанти по чл. 14, ал. 2 подават следните документи:

1. формуляр или молба, съдържащи кратки биографични данни, степента на владеене на чужди езици, както и висшето училище, в което желаят да се обучават;

2. копие от документа за висше образование, от който да е видно, че кандидатът притежава магистърска степен;

3. (отм., АС 27.06.2025 г. отм. - ДВ, бр. 23 от 2025 г.) медицинско свидетелство, издадено в срок един месец преди датата на кандидатстването и заверено от съответните органи в страната, от която лицето кандидатства;

4. списък на публикациите, ако има такива;

5. копие от документите за гражданство;

6. удостоверение за признато висше образование, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;

7. две снимки.

(2) Документите по ал. 1, т. 2 и 3 трябва да бъдат легализирани, преведени и заверени в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени, а при липса на такива – по общия ред за легализациите, преводите и заверките на документи и други книжа.

(3) Кандидатите по чл. 14, ал. 2, т. 1 и 2 подават документите по ал. 1 в Министерството на образованието и науката.

(4) Кандидатите по чл. 14, ал. 2, т. 3 подават документите по ал. 1 в Шуменския университет.

Чл. 14. б. (нов, АС от 23.02.2024 г.) (1) ШУ може да извършва обучение в ОНС „доктор“ по силата на чл. 21. ал. 7; ал. 8; ал. 9 от ЗВО, в изпълнение на научноизследователски проект с финансиране за не по-малко от три години при условия, определени в съответния научноизследователски проект и с договор между ШУ, ръководителя на проекта и докторанта.

(2) Докторантите се приемат извън утвърдения брой по реда на чл. 9, ал. 3, т. 6, букви „а“ и „б“ от ЗВО, като средствата за финансиране на обучението им, в т.ч. за стипендии и/или възнаграждения, се осигуряват от научноизследователския проект, в рамките на който се обучават.

(3) Обучението се прекратява при прекратяване на научноизследователския проект, по който то се провежда, като последиците за страните се уреждат в договора по чл. 21. ал. 7 от ЗВО. Обучението може да не се прекратява, ако средствата за финансирането му се осигурят и от други източници, в т.ч. и от бюджета на висшето училище.

Чл. 15. (1) (изм. АС от 12.10.2018 г.; изм. АС от 23.02.2024 г.) Редовната форма на

обучение на докторанти е с продължителност до 3 години, задочната – с продължителност до 4 години, а обучението на докторантите на самостоятелна подготовка и на тези по чл. 21, ал. 7 от Закона за висшето образование е с продължителност до 5 години.

(2) (изм. и доп. АС от 23.02.2024 г.) По изключение срокът на обучение може да бъде удължен до една година при неизпълнение на дейностите, заложени в индивидуалния учебен план по чл. 18, ал. 3. По предложение на първичното звено (обучаващата катедра) въз основа на мотивирана молба от докторанта до ръководителя на катедрата и на писмено становище на научния ръководите ФС взема решение по предложението. Докторантът изготвя работен план за годината на удължаване. Въз основа на решението на ФС ректорът издава заповед за удължаване на срока на обучение. При удължаване срока на докторантурата стипендия не се изплаща. За годината на удължаване редовните докторанти изготвят тримесечни отчети.

(3) (изм. и доп. АС от 12.10.2018 г.) В срок до 1 месец след изтичане на срока на обучение първичното звено (обучаващата катедра) предлага на ФС докторантът да бъде отчислен с право или без право на защита. ФС се произнася с решение на първото си заседание след заседанието на първичното звено. Докторантът се отчислява със заповед на ректора по решение на ФС.

(4) (доп. АС от 12.10.2018 г.) Ако през периода на обучение са осъществени предвидените в плана дейности и са положени успешно изпитите, определени в индивидуалния учебен план, по решение на ФС след предложение на първичното звено (обучаващата катедра) докторантът се отчислява предсрочно с право на защита.

(5) (обявява за нищожна с решение №17 от 21.03.2015 г. по адм. дело №217/2014 г. по опис на ШАС, отм. АС от 26.11.2021 г.)

Чл. 16. (1) (доп. АС от 12.10.2018 г.) Докторантите имат право да прекъсват обучението си за срок не по-дълъг от две години: два пъти по за една година или веднъж за две години поради здравословни и семейни причини, бременност и майчинство, трудова заетост и др.

(2) Прекъсването се разрешава със заповед на ректора въз основа на мотивирана молба от докторанта, придружена от писмено становище на научния ръководител. Копие от заповедта на ректора се предоставя на ръководителя на първичното звено (обучаващата катедра).

(3) (нова, АС от 23.02.2024 г.) За да продължи отново обучението си след периода на прекъсване, докторантът подава заявление до ректора на ШУ. Ректорът издава заповед за продължаване на обучението.

Чл. 16. а (нов, АС от 23.02.2024 г) (1) Докторантите имат право да се преместват в друго висше училище или научна организация в страната или в чужбина, както и от друго висше училище или научна организация в ШУ.

(2) Всички въпроси, свързани с преместването на докторантите от друго висше училище в ШУ, се утвърждават от ректора, който съгласува становището си с ръководителите на основните структурни звена, съгласно чл. 32, ал. 1, т. 4 от ЗВО и Правилника за структурата и организацията на обучението в ШУ.

Чл. 16. б (нов, АС от 23.02.2024 г.) Чуждестранни докторанти, приети за краткосрочно обучение по различни програми и договори с чужди висши училища, които осъществяват мобилност в ШУ, се обслужват от съответните основни структурни звена и от Центъра за международно сътрудничество на ШУ.

Чл. 17. (изм. АС от 24.06.2011г.; АС от 22.07.2011 г.; изм. АС от 16.12.2016 г.; изм. АС от 12.10.2018 г.; изм. АС от 31.01.2020 г.) (1) Обучението на докторантите се извършва на базата на Стандарт (*Приложение 1*), който включва следните раздели:

А. Образователна дейност;

Б. Научноизследователска/художественотворческа дейност;

В. Учебно-методическа и преподавателска дейност.

(2) (изм. и доп. АС от 31.01.2020 г.) За реализацията на дейностите в горепосочените раздели се присъждат минимум 190 кредита, чието формиране и примерно разпределение по години е представено в Насоки за формиране на кредити и разпределението им в индивидуалния план на докторанта (*Приложение 2*). Общият брой кредити, които се натрупват при успешна защита, е минимум 240 кредита – 190 кредита от обучението и 50 кредита за защита на дисертационния труд.

(3) Конкретните дейности и тяхното разпределение са задължителна част от индивидуалния план на докторанта.

Чл. 18. (1) Обучението на докторантите се осъществява по индивидуален учебен план.

(2) Индивидуалният учебен план се изготвя от докторанта и научния му ръководител в срок не по-късно от три месеца след датата на зачисляване, обсъжда се от съвета на първичното звено (обучаващата катедра) и се утвърждава от ФС.

(3) С индивидуалния учебен план се определя темата на дисертационния труд. Той се състои от общ учебен план за целия период на обучение, който определя етапите на подготовката, и работен план по години, определящ конкретните дейности в рамките на всеки едногодишен период за срока на докторантурата.

(4) Промяната (актуализацията) в индивидуалния учебен план се приема от ФС въз основа на мотивиран доклад на научния ръководител или по предложение на съвета на първичното звено (обучаващата катедра).

(5) (изм. АС от 23.02.2024 г.) Промяна на темата на дисертационния труд и на научния ръководител се допуска по изключение, но не по-късно от 3 месеца преди датата на заседани-

ето на първичното звено за предварителното обсъждане на дисертационния труд, съгласно чл.15. (4) от ППЗРАС. Промяната се извършва със заповед на ректора въз основа на решение на ФС по предложение на съвета на първичното звено.

Чл. 19. (изм. АС от 28.09.2012 г.) (1) Докторантите полагат изпитите по индивидуалния учебен план пред назначени от ръководителя на приемащото структурно звено комисии в състав от най-малко трима хабилитирани преподаватели и с участието на научния/те ръководи- тел/и на докторанта.

(2) (изм. АС от 12.10.2018 г.) Изпитът по специалността (докторският минимум) е успешно положен, когато докторантът е получил оценка най-малко „Мн. добър 4,50".

Чл. 20. (1) Атестирането на докторантите в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски" се осъществява в съответствие с чл. 46, ал. 3 от ЗВО и чл. 17 от ППЗРАСРБ.

(2) Докторантите се атестират в края на всяка академична година от съвета на първичното звено (обучаващата катедра). Атестирането се утвърждава от ФС.

(3) (изм. АС от 24.06.2011 г.; изм. АС от 31.01.2020 г.) Докторантът подготвя отчет за образователната, научноизследователската/художественотворческата и учебно-методическата и преподавателската си дейност за отчетния период. Научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторанта. При определянето на оценката от ежегодното атестиране на докторанта се взема предвид процентното изпълнение на предвидените по индивидуален план кредити. Съветът на първичното звено (обучаващата катедра) обсъжда отчета на докторанта и приема:

- становище за изпълнението на индивидуалния учебен план и оценка на дейността на докторанта;
- предложение за атестация на докторанта;
- предложение за актуализация на индивидуалния учебен план за следващата година;
- препоръки за по-нататъшното развитие на докторантурата, като при необходимост препоръчва конкретизация на темата или смяна на научния ръководител.

(4) (изм. АС от 24.06.2011 г.) Попълва се атестационен лист по образец. Оценъчната скала за атестиране е единна за всички основни структурни звена и включва следните степени на оценка:

- *Много добра* – дава се, в случай че изпълнението на ангажиментите по индивидуалния учебен план съвпада със сроковете и обема, фиксиран в тях (над 90% от предвидения минимален брой кредити по учебен план);
- *Добра* – дава се, в случай че е регистрирано изоставане в изпълнението на ангажиментите по индивидуалния учебен план, което не застрашава успешното приключване

на докторантурата в срок (от 65% до 90% от предвидения минимален брой кредити по учебен план);

- З*адоволителн*а – дава се, в случай че е регистрирано изоставане в изпълнението на ангажиментите по индивидуалния учебен план, което застрашава успешното приключване на докторантурата в срок (от 50% до 65 % от предвидения минимален брой кредити по учебен план).

- *Незадоволителна* – дава се, в случай че е регистрирано неизпълнение на ангажиментите по индивидуалния учебен план в по-големия му обем (под 50% от предвидения минимален брой кредити по учебен план).

(5) Отчетът на докторанта и атестационният лист се внасят във ФС за утвърждаване на атестацията на докторанта. ФС приема становище за изпълнението на индивидуалния учебен план на докторанта и оценка за дейността му.

(6) (изм./доп. АС от 26.11.2021 г.) След решението на ФС по предходната ал. 5 препис-извлечението от същото, както и отчетът, мнението от научния ръководител и атестационният лист се предоставят в Докторантското училище (при главен специалист научно развитие на академичния състав) за съхранение в досието на докторанта.

Чл. 21. (1) (доп. АС от 12.10.2018 г.; изм. АС от 31.01.2020 г., изм./доп. АС от 26.11.2021 г.) Редовните докторанти отчитат работата си и на всеки 3 месеца, като представят на декана доклад (отчет) за изпълнението на индивидуалния учебен план, в т.ч. за положените изпити, работата върху дисертацията, учебно-методическата и преподавателската работа, сведения за други извършени през периода дейности, който трябва да е подписан от докторанта, от научния ръководител и от ръководителя на първичното звено.

(2) Въз основа на представения отчет деканът изготвя доклад до ректора за изпълнението от редовните докторанти на дейностите по чл. 17 от настоящия правилник.

Чл. 22. (нов, в сила от 24.06.2011 г., изм. АС от 20.07.2012 г.) (1) При изпълнение на дейностите от индивидуалния план и събрани след изтичане на третата (четвъртата/петата) година минимум 190 кредита, докторантът се отчислява с право на защита.

(2) (доп. АС от 26.11.2021 г.; изм. АС от 23.02.2024 г) При системно неизпълнение на задълженията по учебен план и получаване на втора незадоволителна оценка от атестирането докторантът се отстранява за срок от една година. За периода на отстраняване докторантът губи статута си на докторант в съответствие с чл. 67 от ЗВО. Докторантът не се отстранява в края на срока на обучение.

(3) (доп. АС от 26.11.2021 г.; изм. АС от 23.02.2024 г) При неизпълнение на индивидуалния план, ненабиране на необходимите 190 кредита в срока на докторантурата, докторантът се отчислява без право на защита в съответствие с чл. 24. ал. 2. от ППЗРАС.

Чл. 23. (доп. – АС от 12.10.2018 г.) До защита на дисертационния труд се допуска докторант, който е изпълнил следните изисквания:

- подготвил е дисертационен труд;
- отчислен е с право на защита;
- отговаря на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и чл. 1а, ал. 1 от ППЗРАСРБ.

Чл. 24. (1) (доп. АС от 12.10.2018 г.) Докторантът представя в окончателен вид дисертацията си на своя научен ръководител, който в едномесечен срок се произнася за готовността ѝ да бъде успешно защитена. Формата и съдържанието на дисертационния труд трябва да отговарят на изискванията на чл. 27 от ППЗРАСРБ.

(2) При положителна оценка на готовността за защита, научният ръководител предлага на съвета на първичното звено (обучаващата катедра) откриване на процедура за предварително обсъждане;

(3) (нова, АС от 12.10.2018 г.) При отрицателна оценка на научния ръководител, както и при непроизнасяне по ал. 1 докторантът може да отнесе въпроса за разглеждане пред съвета на първичното звено, който се произнася окончателно за готовността за защита;

(4) (нова, АС от 23.02.2024 г.) В случаите на продължително заболяване, правни основания или смърт на научния ръководител, докторантът докладва готовността си за защита на ръководителя на първичното звено. При положителна оценка на готовността за защита от ръководителя или от определен хабилитиран преподавател, ръководителят на ПЗ предлага на съвета на първичното звено (обучаващата катедра) откриване на процедура за предварително обсъждане.

Чл. 25. (1) Предварителното обсъждане се провежда на заседание на първичното звено (обучаващата катедра), на което присъстват и докторантът, и научният ръководител.

(2) Когато се налага да се разшири съставът на съвета на първичното звено (обучаващата катедра), се издава заповед на ректора по предложение на декана, в което са посочени лицата, които следва да се включат в него.

(3) Когато съветът на първичното звено (обучаващата катедра) вземе положително решение за готовността за защита, той прави предложение за състава на научното жури, както и за един резервен външен и един резервен вътрешен за ШУ член. Научният ръководител и докторантът участват в обсъждането на състава на научното жури и могат да правят предложения за членове.

(4) В случай, че съветът на първичното звено (обучаващата катедра) счете, че обсъжданият дисертационен труд не е готов за защита, той дава бележки за коригирането му и опре- деля срок за внасяне на необходимите поправки, след което се насрочва ново

обсъждане.

(5) За обсъждането и взетите решения се съставя подробен протокол.

(6) Ръководителят на първичното звено (обучаващата катедра) представя доклад до де- кана за готовността за защита пред научно жури и за предложенията за състав на научното жури.

Чл. 26. (изм. и доп. АС от 28.10.2011 г., изм. АС от 20.07.2012 г., изм. АС от 27.02.2015 г; изм. АС от 12.10.2018 г.; доп. АС от 23.02.2024 г.) След положително решение на съвета на първичното звено (обучаващата катедра) за готовността за защита на дисертацията в срок до 15 дни докторантът подава до ректора следните документи:

1. заявление за разкриване на процедура за защита на дисертацията;
2. автобиография;
3. заповед за зачисляване и отчисляване;
4. справка за приносните моменти;
5. списък на публикациите по темата на дисертационния труд и други публикации**,** заедно със самите публикации;
6. декларация за авторство;
7. протокол от извършена проверка чрез система за антиплагиатство;
8. справка за изпълнение на националните минимални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ;
9. протокол от заседанието на съвета на първичното звено (обучаващата катедра) от предварителното обсъждане на дисертационния труд;
10. 15 бр. от автореферата на хартиен носител и 1 бр. на електронен;
11. 3 комплекта на хартиен носител с дисертационния труд, заедно с придружаващите приложения, автореферата, както и изредените документи на хартиен носител и 5 комплекта на електронен носител

Чл. 27. (1) (изм./доп. АС от 26.11.2021 г.) Въз основа на предложението на първичното звено (обучаващата катедра) по чл. 25, ал. 3 от този правилник, в срок до 1 месец ФС определя състава на научното жури и прави доклад до ректора на ШУ за утвърждаването му, като пред- лага и дата за защитата.

(2) Научното жури се назначава със заповед на ректора в 7-дневен срок след доклада на ФС. Със заповедта се определя и датата на защитата.

Чл. 28. (1) (доп. АС от 26.11.2021 г.) Научното жури за защита на докторска дисертация е в състав от 5 хабилитирани лица в съответната научна област или научни области по темата на дисертацията.

(2) (изм. АС от 12.10.2018 г.) Най-малко 3-ма от членовете на журито са външни за

ШУ. Поне 1 от членовете на журито е професор. Научният ръководител не може да бъде член на журито.

(3) (доп. АС от 12.10.2018 г.) На своето първо заседание членовете на журито определят председател, двама рецензенти и вземат решение за допускане на кандидатите до оценяване в съответствие с изискванията по чл. 2б, ал. 2 и 3 и 4 от ЗРАСРБ, за което се изготвя протокол.

(4) За председател се определя лице, заемащо академична длъжност в ШУ.

(5) (изм. АС от 12.10.2018 г.) Единият от рецензентите задължително е представител на друго висше училище или научна организация.

(6) (отменена, АС от 12.10.2018 г.)

Чл. 29. (1) Членовете на научното жури изготвят 2 рецензии и 3 становища, които завършват с положителна или отрицателна оценка и се депозират в първичното звено (обучаващата катедра) в срок до 3 месеца от датата на заповедта за назначаване на журито.

(2) (нова, АС от 12.10.2018 г.) В случаите по чл. 4, ал. 11 от ЗРАСРБ членовете на научното жури задължително вземат решение относно наличието или липсата на плагиатство. Решението на научното жури се приема с обикновено мнозинство в 7-дневен срок от изтичането на срока по ал. 1.

(3) (нова, АС от 12.10.2018 г.) Кандидатът за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ не се допуска до защита, ако научното жури е приело решение за наличие на плагиатство в оценявания труд.

(4) (нова, АС от 12.10.2018 г.) Решението на научното жури може да се оспори пред ФС.

(5) (предишна 2) Рецензиите, становищата и авторефератът на дисертацията се публикуват на страницата на ШУ в интернет заедно със съобщение за датата на защитата.

Чл. 30. (1) (изм. АС от 26.05.2017 г., изм. АС от 12.08.2018 г.) След 14 дни от публикуването на материалите по предходния член на интернет страницата на ШУ и в съответствие със заповедта на ректора научното жури провежда открито заседание за публична защита на дисертационния труд.

(2) Заседанието на журито протича по следния ред:

1. председателят на научното жури представя докторанта;
2. докторантът излага накратко основните резултати и постижения на дисертационния труд;
3. председателят на научното жури представя рецензиите и становищата, изготвени от членовете на журито;
4. членовете на журито и присъстващите на публичната защита могат да задават въпроси на докторанта и да правят изказвания;

5. председателят дава възможност на докторанта да отговори на поставените въпроси и бележки по труда му;

6. всеки член на научното жури публично обявява своята оценка – положителна или отрицателна;

7. председателят на научното жури обявява резултата от защитата.

(3) Успешно защитен е дисертационният труд, получил на защитата най-малко 3 положителни оценки.

(4) (доп. АС от 12.10.2018 г.) За откритото заседание на научното жури и за взетото решение се изготвя протокол. Протоколът съдържа като своя неразделна част мотивите за взетото решение, включително мотивите по чл. 4, ал. 9 от ЗРАСРБ.

Чл. 31. (изм./доп. АС от 26.11.2021 г.) Ако докторантът не защити успешно дисертационния труд, той се връща за преработване и ако докторантът желае, в срок до една година от датата на връщането се открива нова процедура за защита. Новата (втора) процедура за защита протича по реда на чл. 24 – 29 от настоящия правилник. Втората процедура за защита е окончателна.

Чл. 31а. (нов, в сила от 29.04.2011 г.) Докторантите се отчисляват:

1. при успешно завършване на курса на обучение;
2. при напускане или преместване.

Чл. 31б. (нов, в сила от 29.04.2011 г.; изм. АС от 23.02.2024 г.) (1) Докторант се отстранява от висшето училище за определен срок при следните обстоятелства: представяне на не- верни данни; системно неизпълнение на задълженията си по учебния план или неспазване на правилниците на ШУ; осъждане на лишаване от свобода за извършено умишлено престъпление от общ характер.

(2) (нова, АС от 23.02.2024 г.) За периода на отстраняване докторантът губи статута си на докторант в съответствие с чл. 67 от ЗВО.

(3) (нова, АС от 23.02.2024 г) Възстановяването на право на обучение при отстраняване на докторанта поради представяне на неверни данни; системно неизпълнение на задълженията по учебен план или при неспазване на правилниците на ШУ, поради осъждане на лишаване от свобода за извършено умишлено престъпление от общ характер за определен период, се извършва след подаване на заявление за възстановяване от докторанта до ректора на ШУ.

Чл. 31в. (нов, АС от 23.02.2024 г.) (1) В случаите на приключване на обучението на докторанта в ДП на ШУ поради напускане на обучението в ДП по свое желание; преместване в друго висше училище (ВУ) или научен институт (НИ) в България; преместване в друго ВУ/НИ в чужбина, докторантът подава заявление до ректора за отписване, в което посочва причината.

(2) В случаите на приключване на обучението на докторанта поради следните причини: отчисляване без право на защита; отстраняване поради осъждане; изтекъл законов срок на защита, след доклад на Декана на ОСЗ, въз основа на доклад на ръководителя на първичното звено (обучаващата катедра), ректорът издава заповед за приключване на обучението на докторанта в ДП на ШУ.

Чл. 32. (1) (нова, в сила от 29.04.2011 г.) Образователната и научна степен „доктор“ се присъжда на докторант, който е положил изпитите, предвидени в учебния план, и е защитил дисертационен труд при условията и по реда на ЗРАСРБ.

(2) (предишна 1) Образователната и научна степен „доктор” се придобива от деня, в който дисертационният труд е успешно защитен.

(3) Придобитата образователна и научна степен „доктор” се удостоверява с издадена от ШУ диплома по утвърдения единен образец.

(4) Дипломата се издава на български език, а при заявено искане от докторанта се из- дава и приложение на английски език.

Чл. 33. (1) (отм. АС от 26.11.2021 г.)

(2) В 14-дневен срок ШУ изпраща в Националния център по информация и документация информация за защитената докторска дисертация на хартиен и електронен носител, придружена с копие от труда и автореферата.

Раздел II. Придобиване на научната степен „доктор на науките”

Чл. 34. (1) Научната степен „доктор на науките“ се придобива само по специалности, получили акредитация за обучение в образователна и научна степен „доктор“ от НАОА, при условията и по реда на Закона за висшето образование.

(2) (доп. АС от 12.10.2018 г.) Научната степен „доктор на науките“ се присъжда на лица, които притежават образователната и научна степен „доктор”, отговарят на съответните минимални национални изисквания, защитили са дисертационен труд при условията и реда на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и настоящия правилник.

(3) (нова АС от 26.04.2013г., изм. АС от 12.10.2018 г.) До защита на дисертационен труд се допускат лицата, които отговарят на минималните национални изисквания по чл. 2б от ЗРАСРБ.

Чл. 35. (1)(изм. АС от 24.02.2012 г., изм. АС от 12.10.2018 г., доп. АС от 26.11.2021 г.) Кандидатът за придобиване на научната степен „доктор на науките“ представя в катедрата дисертационен труд и автореферат и с писмено искане до ръководителя на катедрата да бъде насрочено обсъждане на труда. Дисертационният труд трябва да отговаря на изискванията на

чл. 12, ал. 4 и 5 от ЗРАСРБ и чл. 37 от ППЗРАСРБ. Катедреният съвет в присъствието на кандидата обсъжда дали трудът отговаря на изискванията. Ако преценката е положителна, ръководителят на катедрата предлага на ФС да открие процедура за предварителна защита.

(2) (нова АС от 29.05.2026 г.) Към заявлението по ал.1 кандидатът прилага и документ за платена такса за разглеждане на дисертационен труд в първичното звено в размер, определен с решение на АС.

Чл. 36. (1) Предварителната защита се провежда в присъствието на кандидата.

(2) Когато се налага да се разшири съставът на съвета на катедрата, се издава заповед на ректора по предложение на декана, в което са посочени лицата, които следва да се включат в него.

(3) Ако катедреният съвет вземе положително решение за готовността за защита, той прави предложение за състава на научното жури пред ФС, както и за един резервен външен и един резервен вътрешен за ШУ член.

(4) В случай че катедреният съвет счете, че обсъжданият дисертационен труд не е готов за защита, той дава бележки за коригирането му, след което се насрочва ново обсъждане.

(5) Деканът представя доклад до ректора за взетите решения по ал. 3. и ал. 4.

(6) (нова АС от 29.05.2026 г.) Преди насрочване на предварителна защита, кандидатът представя документ за внесена такса по процедура в размер, определен с решение на АС.

Чл. 37. (изм. АС от 27.02.2015 г.; доп. АС от 12.10.2018 г., изм./доп. АС от 26.11.2021 г.; доп. АС от 23.02.2024 г.) При положително решение на катедрения съвет за готовността за защита на дисертацията кандидатът подава до ректора следните документи:

1. заявление за разкриване процедура за защита на дисертацията;
2. автобиография;
3. диплома за придобита образователна и научна степен „доктор“;
4. справка за приносните моменти;
5. списък на публикациите по темата на дисертационния труд и други публикации**,** заедно със самите публикации;
6. справка за изпълнение на съответните минимални национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ ;
7. декларация за авторство;
8. протокол от заседанието на съвета на първичното звено от предварителното обсъждане на дисертационния труд;
9. (нова АС от 29.05.2026 г.) научните трудове на кандидатите за участие в конкурса, подлежат на проверка чрез система за антиплагиатство, осъществена от основното звено обявило конкурса, по реда на Вътрешните правила за използване на системата за

антиплагиатство в ШУ „Епископ Константин Преславски“;

10. протокол от извършена проверка чрез система за антиплагиатство;

11. (нова АС от 29.05.2026 г.) документ за внесена такса по процедура за публична защита в размер, определен с решение на АС;

12. справка за изпълнение на националните минимални изисквания по чл. 2б, ал.2 и 3 от ЗРАСРБ;

13. 15 (петнадесет) броя автореферати на хартиен носител и 1 (един) на електронен;

14. 4 (четири) комплекта на хартиен носител с дисертационния труд заедно с придружаващите приложения, автореферата, както и изредените документи и 7 (седем) комплекта на електронен носител.

Чл. 38. Определянето и утвърждаването на членовете на научното жури и датата на защита се извършват по реда на чл. 27 от настоящия правилник.

Чл. 39. (1) Научното жури за защита на дисертация за придобиване на научната степен „доктор на науките“ е в състав от 7 лица, като поне 3-ма от членовете на журито са професори.

(2) Най-малко четирима от научното жури са от други висши училища или научни организации.

(3) На своето първо заседание членовете на журито определят председател и трима рецензенти, за което се изготвя протокол. Председателят е на академична длъжност в ШУ. Двама от рецензентите са професори и поне един от рецензентите е външен за ШУ.

Чл. 40. (1) Членовете на научното жури изготвят 3 рецензии и 4 становища, които завършват с положителна или отрицателна оценка и се депозират в съответната катедра в срок до 3 месеца от датата на заповедта за назначаване на журито.

(2) **(**нова, АС от 12.10.2018 г.) В случаите по чл. 4, ал. 11 от ЗРАСРБ членовете на научното жури задължително вземат решение относно наличието или липсата на плагиатство. Решението на научното жури се приема с обикновено мнозинство в 7-дневен срок от изтичането на срока по ал. 1.

(2) (предишна 3) Рецензиите, становищата и авторефератът на дисертационния труд се публикуват на страницата на ШУ в интернет заедно със съобщение за датата на защитата.

Чл. 41. (1) (изм. АС от 26.05.2017 г.; изм. АС от 12.10.2018 г.) След 14 дни от публикуването на материалите по предходния член на сайта на ШУ и в съответствие със заповедта на ректора научното жури провежда открито заседание за публична защита на дисертационния труд.

(2) Заседанието на журито протича по реда, посочен в чл. 30**,** ал. 2 от настоящия правилник.

(3) Успешно защитен е дисертационният труд, получил на защитата най-малко 4

положителни оценки.

(4) (доп. АС от 12.10.2018 г.) За откритото заседание на научното жури и за взетото решение се изготвя протокол. Протоколът съдържа като своя неразделна част мотивите за взетото решение, включително мотивите по чл. 4, ал. 9 от ЗРАСРБ.

Чл. 42. (изм./доп. АС от 26.11.2021 г.) Ако кандидатът не защити успешно дисертационния труд, той се връща за преработване и ако кандидатът желае това, в срок до една година от датата на връщането се открива нова процедура за защита. Новата (втора) процедура за защита протича по реда на чл. 35 – 40 от настоящия правилник. Втората процедура за защита е окончателна.

Чл. 43. (1) Научната степен „доктор на науките“ се придобива от деня, в който дисертационният труд е успешно защитен.

(2) Придобитата научна степен „доктор на науките“ се удостоверява с издадена от ШУ диплома по утвърдения единен образец.

(3) Дипломата се издава на български език, а при заявено искане от кандидата се издава и приложение на английски език.

Чл. 44. (1) (отм. АС от 26.11.2021 г.)

(2) В срок до 14 дни ШУ изпраща в Националния център по информация и документация информация за защитената докторска дисертация на хартиен и електронен носител, придружена с копие от труда и автореферата.

Чл. 45. (1) Придобитите в чужбина научни степени се признават от ШУ в съответствие с правилата, приети от МОН и международните договори, по които Република България е страна.

(2) (нова, АС от 18.07.2014 г.) Право на признаване на ОНС „доктор“ и научната степен „доктор на науките“ имат лица, придобили степента по законоустановения в съответната държава ред.

(3) (нова, АС от 18.07.2014 г.) Кандидатът за признаване на придобита в чужбина научна степен следва да има придобита образователно-квалификационна степен „магистър“ в българско или чуждестранно висше училище или придобита друга образователно-квалификационна степен, съответстваща на българските стандарти за „магистър“.

Чл. 46. (нов, АС от 18.07.2014 г.) (1) Кандидатът за признаване на научна степен, придобита в чужбина, подава в Университета следните документи:

1. заявление до ректора за признаване (по образец);
2. оригинал или нотариално заверено копие на дипломата за ОКС „магистър“ заедно с приложението към нея или друг аналогичен документ, издаден от образователна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование

на съответната държава;

3. оригинал на документа, доказващ придобитата научна степен, който се връща след подаване на документите;

4. нотариално заверено копие на документа, доказващ придобита научна степен, легализирано от компетентния държавен орган в страната на издаване (апостил, когато е приложим);

5. превод на документа от заклет преводач;

6. автобиография;

7. 3 екземпляра от автореферата на български език на хартиен носител и 1 на електронен;

8. 3 екземпляра от дисертационния труд на хартиен носител и 1 на електронен, заедно с придружаващите приложения;

9. копия на рецензиите на дисертационния труд;

10. документ за внесена такса за извършване на процедурата по признаване на придобитата научна степен.

(2) Признаването се извършва от комисия, назначена със заповед на ректора.

(3) Срокът на процедурата за признаване на ОНС „доктор“ и на научната степен „доктор на науките“ е 3 месеца от датата на подаване на документите.

(4) На кандидата се издава удостоверение за признаване на придобитата научна степен, подписано от ректора, след решение на Академичния съвет по предложение на Комисията.

(5) В 14-дневен срок ШУ изпраща в Националния център по информация и документация информация за признаването на научната степен, докторската дисертация на хартиен и електронен носител, придружена с копие от труда и автореферата.

<……>

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ:

1. (изм. АС от 26.11.2021 г.) Конкурси за заемане на академичните длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“, както и подбори за заемане на академичната длъжност „асистент“ се провеждат, ако може да се осигури годишният норматив за съответната категория преподаватели, утвърден от АС.

2. Конкурси могат да се обявяват и за заемане на ½ щатна бройка на съответната академична длъжност. При допълнително осигуряване на норматив за втората половина на

щатната бройка спечелилият конкурса се преназначава на цял щат без конкурс и избор.

3. (нова, в сила от 29.04.2011 г.) В двуседмичен срок от присъждането на научната степен или заемането на академична длъжност Университетът депозира в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ дисертационния/хабилитационния труд.

4. За неуредените в този правилник случаи се прилагат разпоредбите на Закона за развитието на академичния състав в Република България (обн., ДВ, бр. 38 от 21.05.2010 г.; изм. с Решение № 11 на Конституционния съд на РБ от 5.10.2010 г. – бр. 81 от 15.10.2010 г.; изм. и доп., бр. 101 от 28.12.2010 г.; изм. бр. 68 от 2.08.2013 г.; изм. и доп. бр. 30 от 3.04.2018 г.; изм., бр.17 от 26.02.2019 г., бр.17 от 25.02.2020 г., доп. бр.21 от 12.03.2021 г.) и Правилника за прилагането на закона за развитието на академичния състав в Република България (приет с ПМС № 202 от 10.09.2010 г., обн. ДВ., бр.75 от 24.09.2010 г.; изм. и доп. ДВ. бр.19 от 08.03.2011 г., в сила от 08.03.2011 г.; доп. бр. 9 от 31.01.2012 г.; изм. бр. 62 от 12.07. 2013 г.; доп. бр. 60 от 22.07.2014 г.; бр. 57 от 28.07.2015 г.; изм. и доп. бр. 56 от 6.07.2018 г., изм. и доп. ДВ, бр.15 от 19.02.2019 г.; изм. ДВ. бр.76 от 5 септември 2023 г.).

5. Правилникът е приет с решение на АС, протокол № 7/01.04.2011 г. и актуализиран с решение на АС, протокол № 8/29.04.2011 г., протокол № 10/24.06.2011 г., протокол № 11/22.07.2011г., протокол № 2/28.10.2011г., протокол № 6/24.02.2012г., протокол № 11/20.07.2012 г., протокол № РД-05-01/28.09.2012 г., протокол № РД-05-08/26.04.2013 г., протокол № РД-05-11/19.07.2013 г., протокол № РД-05-04/13.12.2013 г., протокол № РД-05-10/27.06.2014 г., протокол № РД-05-11/18.07.2014 г., протокол № РД-05-06/27.02.2015 г., протокол № РД-05-11/26.06.2015 г., протокол № РД-05-1/16.10.2015 г., протокол № РД-05-4/16.12.2016 г., протокол № РД-05-9/26.05.2017 г., протокол № РД-05-07/30.03.2018 г., протокол № РД-05-2/12.10.2018 г., протокол № РД-05-9/19.04.2019 г., протокол № РД-05-11/31.05.2019 г., протокол № РД-05-5/31.01.2020 г., протокол № РД-05-03/26.11.2021 г., протокол № РД-05-09 /23.02.2024 г., протокол № РД-05-03 /25.10.2024 г., протокол № РД-05-08/28.03.2025 г., протокол № РД-05-12/27.06.2025 г. и протокол № РД-05-08 /30.01.2026 г.

6. (нова АС от 26.11.2021 г.) Неразделна част от този правилник са приложенията по чл. 17 от същия, приети от Академичния съвет на ШУ, а именно:

- Приложение № 1 Стандарт за обучение на докторанти;
- Приложение № 2 Насоки за формиране на кредити и разпределението им в индивидуалния план на докторанта.

7. (нова АС от 27.06.2025 г.) Разпоредбата на чл. 1а. се прилага от учебната 2025/2026 година. Основните звена, в които към началото учебната 2025/2026 година съществуващото съотношение не съответства с определеното в чл. 1а., провеждат политика на развитие на академичния състав до достигане на определеното съотношение.

Приложение №1

СТАНДАРТ ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ДОКТОРАНТИ

Стандартът за обучение на докторанти регламентира общотеоретичната, специализиращата, практическата и самостоятелната подготовка на всички обучавани докторанти в Шуменския университет (ШУ).

За всяка докторска програма се разработват по утвърден от АС образец ***Квалификационна характеристика*** и ***Общ учебен план на докторската програма.*** В ***Квалификационната характеристика*** се определят целите и задачите на докторската програма; квалификационния стандарт; изискванията за придобиване на ОНС „доктор“ по докторската програма; възможностите за реализация и допълнителна квалификация.

Общият учебен план на докторската програма включва всички дейности, които следва да извърши докторантът по дадена докторска програма за периода на своето обучение и кредитите, които следва да натрупа за своята образователна, научноизследователска/художественотворческа и учебно-методическа и преподавателска дейност в съответствие с университетския стандарт.

Квалификационната характеристика и Общият учебен план на докторската програма се разработват от обучаващите катедри и се утвърждават от ФС в съответствие с Процедурата за разработване и актуализиране на учебна документация.

Съгласно Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) обучението на всеки отделен докторант се осъществява по **„Индивидуален учебен план“**, който се състои от „Общ учебен план на докторанта“ и „Работен план на докторанта“.

Индивидуалният учебен план с неговите модули ***Общ учебен план на докторанта*** и ***Работен план на докторанта*** се разработва на основата на Общия учебен план на докторската програма и в съответствие с Европейската система за набиране и трансфер на кредити, където кредитът измерва учебната натовареност; положените изпити; подготовката на дисертационния труд; участия в научни семинари, форуми и проекти и други. Системата дава възможност за изборност, както и за широк достъп до частично обучение в друго висше училище.

Общият учебен план на докторанта включва три раздела – образователна дейност, научноизследователска/художественотворческа дейност и учебно-методическа и преподавателска дейност. В ***работния план*** на докторанта предвидените дейности по отделните раздели (образователна, научноизследователска/художественотворческа, учебно-методическа и преподавателска дейност) се разпределят по учебни години, като се уточняват

и формите за контрол. В плана се отразява и самостоятелната подготовка на докторанта, която включва:

- *докторантска самостоятелна работа (ДСР)* – консултации със специалисти, работещи в областта на дисертационния труд; подготовка за полагане на изпити, участие в докторантски семинари, училища/школи и др.;
- *докторантска научна работа (ДНР)* – подготовка на дисертационния труд, представяне и защита на научните постижения на докторанта на кръгли маси, конференции, симпозиуми и други научни форуми в страната и в чужбина; публикуване на резултатите от научноизследователската дейност в научни периодични издания, монографии, книги, сборници от конференции и др., участие във вътрешноуниверситетски, национални или международни проекти и др.

Съгласно чл. 17 (2) от Правилника за развитието на академичния състав (ПРАС) в Шуменския университет за целия период на обучение докторантът получава **минимум 190** кредита. Те се разпределят както следва:

1. Образователна дейност – **минимум 60 кредита,** от които 40 кредита за 2 задължителни, 2 избираеми и 1 факултативна дисциплина и 20 кредита за докторски минимум. При- мерните дейности включват посещение на занятия, успешно положени изпити от индивидуалния учебен план, консултации, мобилност, посещение на публични лекции, участие в работата на курсове/семинари/училища, организирани от Докторантското училище и др. (*Вж. Приложение № 2 към ПРАС в ШУ, Насоки за формиране на кредити и разпределението им в индивидуалния план на докторанта, Раздел I*)

2. Научноизследователска/художественотворческа дейност – **минимум 120 кредита** за: подготовка и публикуване на резултати по темата на дисертацията, представяне на резултатите на различни научни форуми в страната и чужбина, участие в научни и образователни проекти, самостоятелна работа върху дисертационния труд и др. (*Вж. Приложение № 2 към ПРАС в ШУ, Насоки за формиране на кредити и разпределението им в индивидуалния план на докторант, Раздел II*)

3. Учебно-методическа и преподавателска дейност (която не се заплаща) – **минимум 10 кредита** за водене на упражнения, разработване и проверка на тестове, анкетиране, участие в изпитни процедури и др. (*Вж. Приложение № 2 към ПРАС в ШУ, Насоки за формиране на кредити и разпределението им в индивидуалния план на докторанта, Раздел III*)

При успешна защита на докторската дисертация се присъждат 50 кредита.

Общият брой кредити, които се натрупват при успешна защита, е минимум 240 кредита – 190 кредита от обучението и 50 кредита за защита на дисертационния труд.

Един кредит от учебния план се равнява на 30 часа аудиторна заетост (АЗ) и/или ДСР и/или ДНР. За да бъде отчислен с право на защита, в съответствие с чл.22, ал. 4 от ПРАС в ШУ докторантът, независимо от формата на обучение, следва да изпълни предвидени в индивидуалния му план дейности и да натрупа кредити, чийто сбор е не по-малък от 190. За всяка от годините на обучение на докторанта могат да бъдат присъждани и по-голям брой кредити при реализиране на съответните дейности. По желание на докторанта и със съгласието на научния ръководител, при натрупване на повече от предвидените кредити, индивидуалният учебен план може да се актуализира в съответния раздел.

В случаите на недостатъчен брой натрупани кредити за съответната година, работният план на докторанта се актуализира, като ненабраните кредити се добавят към следващата учебна година. Натрупаните по даден раздел кредити не заместват кредитите в друг раздел.

Докторантската научноизследователска работа, включена в индивидуалния план, трябва да осигури съответствие с минималните изисквания за придобиване на образователна и научна степен „доктор“, предвидени в чл. 1а, ал. (1) от ППЗРАС в РБ.

Индивидуалният учебен план на докторанта се изготвя от научния ръководител с участието на докторанта, в съответствие с Приложение № 2 към ПРАС в ШУ, обсъжда се и се приема от КС на обучаващата катедра и се утвърждава от ФС.

Отговорност за цялостното обучение и научната подготовка на докторантите носят докторантът и научният ръководител, а контролът за изпълнение на Индивидуалния учебен план се осъществява от катедрата и от факултета, обявил докторантурите.

Организацията на обучение на докторантите се извършва в съответствие с Процедура по администрирането на процеса на обучение на докторанти.

Приложение №2

Насоки за формиране на кредити и разпределението им в индивидуалния план на докторанта

I. Формиране на кредити в раздел А. Образователна дейност – минимум 60 кредита, от които 40 кредита за 2 задължителни, 2 избираеми и 1 факултативна дисциплина и 20 кредита за докторски минимум.

Примерни дейности: посещение на лекции и семинари; консултации; мобилност; подготовка и явяване на изпит; посещение на публични лекции; участие в работата на курсове/семинари/училища, организирани от Докторантското училище в университета и други партньорски организации и др.

А	Образователна дейност	Кредити
	Дисциплина	**40**
	Задължителни дисциплини	
1.	Методи и методология на научните изследвания	***10***
2.	Чужд език	***10***
	Избираеми дисциплини	
1.	ИД I: (от приложения списък в общия учебен план на докторантурата)	***8***
2.	ИД II: (от приложения списък в общия учебен план на докторантурата)	***8***
	Факултативна дисциплина	
1.	(от приложения списък в общия учебен план на докторантурата)	***4***
	Докторски минимум	**20**
	Общо:	**60***
	Участие в семинари, курсове и други образователни дейности *Примерни дейности:* *Посещение на публични лекции;* *Участие в работата на курсове/семинари, организирани от Докторантското училище в Университета и други партньорски организации;* *Обучение в рамките на проекти;* *Тренинги;* *Участие в обучение по допълнителни избираеми или факултативни дисциплини и др.*	**От 0.2 до 2** кредита на дейност (в зависимост от продължителността ѝ и формата на участие на докторанта)

*****Общият минимален брой кредити за периода на докторантурата

Забележка: Като избираема дисциплина може да се признават всички курсове от съответното направление от програми за международен и междууниверситетски обмен. Признаването и присъждането на кредити от международна и междууниверситетска мобилност се реализира с решение на Комисия по присъждане, признаване и трансфер на кредити към съответния факултет.

II. Формиране на кредити в раздел Б. Научноизследователска/художественотворческа дейност – минимум 120 кредита.

Б.	**Научноизследователска/художественотворческа дейност**	**Кредити**
	Примерни дейности и разпределение на кредити при отчитане	Общ минимален брой кредити: **120**
1.	**Научноизследователска дейност по темата на дисертационния труд** *Примерни дейности*: *Определяне и дефиниране на проблема за дисертационно изследване;* *Разработване на концепция на дисертационния труд;* *Проучване и рефериране на литература по проблема;* *Проучване състоянието на проблема в теоретичен и приложен аспект;* *Разработване на инструментариум за провеждане на емпирично изследване;* *Консултации със специалисти, работещи в областта на дисертационния труд;* *Подготовка и организиране на изследване;* *Провеждане на емпирично изследване;* *Анализ на резултати от емпирично изследване;* *Проучване на възможности за внедряване и др.*	**От 1 до 15** кредита на дейност (в зависимост от вида ѝ)
2.	**Написване на обособена част от дисертационния труд**	**От 1 до 15** кредита (в зависи- мост от представената част от дисертационния труд)
3.	**Обсъждане на дисертационния труд в ПСЗ** *Примерни дейности*: *Обсъждане на концепция на дисертационния труд / научен тезис по изследваната проблематика;* *Обсъждане на проекта за дисертационен труд – I етап;* *Обсъждане на проекта за дисертационен труд – II етап;*	**От 1 до 10** кредита на дейност (в зависимост от вида ѝ)

	Обсъждане на проекта за дисертационен труд – III етап.	
4.	**Участие в научни форуми** *Примерни дейности*: *Представяне и защита на научните постижения на докторанта пред научната общност и заинтересованите страни на кръгли маси, симпозиуми, конференции и други научни форуми в страната и чуж- бина;* *Участие в семинари, конференции, кръгли маси и др. научни форуми, които допринасят за развитие на компетентностите на докто- ранта в областта на научните изследвания.* ***Участие в:*** ***университетски форум:***	
	с присъствие; *с постер;* *с доклад;* ***национален форум:*** *с присъствие;* *с постер;* *с доклад;* ***международен/с международно участие форум:*** *с присъствие;* *с постер;* *с доклад.*	**0.5** кр.на участие **1** кр. на участие **2** кр. на участие **0.5** кр.на участие **2** кр. на участие **3** кр. на участие **1** кр. на участие **3** кр. на участие **5** кр. на участие
5.	**Участие в научноизследователски и образователни проекти:**	
	Вътрешноуниверситетски; *Национални;* *Международни.*	**От 1 до 5** кр. **От 5 до 10** кр. **От 10 до 15** кр.
	Художественотворчески, музикално-сценични и спортни изяви на докторанта: *На университетско равнище;* *На национално равнище;* *На международно равнище.*	**От 1 до 5** кр. **От 5 до 10** кр. **От 10 до 15** кр. (в зависимост от характера на дей-ността и участието на докторанта)

6.	**Подготовка и публикуване на резултатите по темата на дисертацията*** • *Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus);* • *Статии и доклади, публикувани в научни издания, представени в световни вторични литературни източници;* • *Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове;* • *Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus);* • *Студии, публикувани в научни издания, представени в световни вторични литературни източници;* • *Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове*.	**20** кр. за публикация **10** кр. за публикация **5** кр. за публикация **25** кр. за публикация **15** кр. за публикация **10** кр. за публикация
	Общо:	мин**. 120****

*****Докторантската научноизследователска работа, включена в индивидуалния план, трябва да осигури съответствие с минималните изисквания за публикации при придобиване на образователна и научна степен „доктор“, предвидени в чл. 1а, (1) от ППЗРАС в РБ.

******Общият минимален брой кредити за периода на докторантурата.

III. Формиране на кредити в раздел В. Учебно-методическа и преподавателска дейност (която не се заплаща) – минимум 10 кредита.

В.	**Учебно-методическа и преподавателска дейност**	**Кредити**
1.	**Аудиторна заетост** *Примерни дейности:* *Провеждане на семинарни или лабораторни упражнения****;*** *Заетост в хоспитиране, преддипломен стаж и др.*	**От 0.5 до 5** кр. на дейност (в зав.от хорариума и вида ѝ)
2.	**Асистираща дейност на докторанта** *Примерни дейности:* *Подготовка на семинари, лабораторни упражнения; тренинги, дидактически материали, тестове и др.;* *Проверка на писмени работи;* *Участие в провеждане на изпитни процедури.*	**От 0.5 до 5** кр.на дейност (в зависимост от вида ѝ)

3.	**Участие в изготвяне на учебна документация и дейности в ПСЗ иОСЗ** *Примерни дейности:* *Участие в изготвяне на учебна документация и дейности в ОСЗ иПСЗ;* *Подготовка и провеждане на семинари/тренинги и др.* *Участие в КСК;* *Участие в комисии и др.*	**От 0.5 до 5** кр.на дейност (в зависимост от вида ѝ и участието на докторанта)
	Общо:	**10***

*****Общият минимален брой кредити за периода на докторантурата.

******При реализиране на аудиторна заетост задължително се присъждат кредити и за нейната подготовка.

Посочените по-горе видове дейности за трите раздела (с изключение на дисциплините и докторския минимум) са примерни и в индивидуалния план се вписват само онези, които се планират по преценка на докторанта и научния ръководител.

В случай че докторантът е реализирал дейности, извън посочените в индивидуалния план, той ги вписва в годишния си отчет със съответния хорариум и КС присъжда допълнителни кредити.

IV. Примерен модел на разпределение на кредитите в работния план на докторанта при редовна и самостоятелна форма на обучение.

1. За първата година от докторантурата

№	Дейности	Лекции	Упражнения		ДСР[1]	ДНР[2]	Форма на контрол	Кредити
			Сем.	Лаб.				
А.	**Образователна дейност**							**40**
1.	Обучение и полагане на изпит по Методи и методология на научните изследвания	10	20	–	270	–	изпит	10
2.	Полагане на изпит по чужд език	–	30	–	270	–	изпит	10
3.	Обучение и полагане на изпит по избираема дисциплина I	10	20	–	210	–	изпит	8
4.	Обучение и полагане на изпит по избираема дисциплина II	10	20	–	210	–	изпит	8

5.	Обучение и полагане на изпит по факултативна дисциплина ...	10	20	–	90	–	изпит	4
Б.	**Научноизследователска/ художественотворческа дейност[3]**							**17**
1.	Научноизследователска дейност по дисертационния труд	–	–	–	–	240	–	8
2.	Написване на обособена част от дисертационния труд	–	–	–	–	90	–	3
3.	Обсъждане на дисертационния труд в ПСЗ	–	–	–	–	30	–	1
4.	Участие в научни форуми	–	–	–	–	90	–	3
5.	Участие в научноизследователски проекти	–	–	–	–	60	–	2
В.	**Учебно-методическа и преподавателска дейност[3]**							**3**
1.	Асистираща дейност на докторанта	–	–	–	60	–	–	2
2.	Участие в изготвяне на учебна документация и дейности в ПСЗ и ОСЗ	–	–	–	30	–	–	1
	ОБЩО	**40**	**110**	–	**1140**	**510**	**–**	**60**

2. За втората година от докторантурата

№	Дейности	Лекции	Упражнения		ДСР[1]	ДНР[2]	Форма на контрол	Кредити
			Сем.	Лаб.				
А.	**Образователна дейност**							**20**
	Полагане на докторски минимум[4]	–	–	–	600	–	изпит	20
Б.	**Научноизследователска/художественотворческа дейност[3]**							**40**
1.	Научноизследователска дейност по дисертационния труд	–	–	–	–	360	–	12
2.	Написване на обособена част от дисертационния труд	–	–	–	–	120	–	4
3.	Обсъждане на дисертационния труд в ПСЗ	–	–	–	–	30	–	1
4.	Участие в научни форуми	–	–	–	–	90	–	3
5.	Участие в научноизследователски про-	–	–	–	–	150	–	5

	екти							
6.	Подготовка и публикуване на резултати по темата на дисертацията	–	–	–	–	450	–	15
В.	**Учебно-методическа и преподавателска дейност[3]**							**5**
1.	Аудиторна заетост	–	–	30	–	–	–	1
2.	Асистираща дейност на докторанта	–	–	–	90	–	–	3
3.	Участие в изготвяне на учебна документация и дейности в ПСЗ и ОСЗ	–	–	–	30	–	–	1
	ОБЩО	**–**	–	**30**	**720**	**1200**	**–**	**65**

3. За третата година от докторантурата

№	Дейности	Лекции	Упражнения		ДСР[1]	ДНР[2]	Форма на контрол	Кредити
			Сем.	Лаб.				
А.	**Образователна дейност[5]**							
Б.	**Научноизследователска/художественотворческа дейност[3]**							**63**
1.	Научноизследователска дейност по дисертационния труд	–	–	–	–	300	–	10
2.	Написване на обособена част от дисертационния труд	–	–	–	–	300	–	10
3.	Обсъждане на дисертационния труд в ПСЗ	–	–	–	–	150	–	5
4.	Участие в научни форуми	–	–	–	–	90	–	3
5.	Участие в научноизследователски проекти	–	–	–	–	150	–	5
6.	Подготовка и публикуване на резултати по темата на дисертацията	–	–	–	–	900	–	30
В.	**Учебно-методическа и преподавателска дейност[3]**							**2**
1.	Асистираща дейност на докторанта	–	–	–	30	–	–	1
2.	Участие в изготвяне на учебна документация и дейности в ПСЗ и ОСЗ	–	–	–	30	–	–	1
	ОБЩО	**–**	**–**	–	**60**	**1890**	**–**	**65**

[1]ДСР – докторантска самостоятелна работа

[2]ДНР – докторантска научна работа

[3]Дейностите от раздел Б и В са примерни и се вписват само онези, които се планират и отчитат по преценка на докторанта и научния ръководител. Кредитите от двата раздела се разпределят съразмерно по години с оглед на тяхното успешно реализиране в съответния времеви период.

[4]При самостоятелна форма на обучение, по желание на докторанта и със съгласието на научния ръководител, докторският минимум може да бъде преместен в I-та година на докторантурата.

[5]Дейностите по този раздел не са задължителни, но при тяхното реализиране на докторанта се присъждат допълнителни кредити.

IV. Примерен модел на разпределение на кредитите в работния план на докторанта при задочна форма на обучение.

1. За първата година от докторантурата

№	Дейности	Лекции	Упражнения		ДСР[1]	ДНР[2]	Форма на контрол	Кредити
			Сем	Лаб.				
А.	**Образователна дейност**							**32**
1.	Обучение и полагане на изпит по Методи и методология на научните изследвания	10	20	–	270	–	изпит	10
2.	Полагане на изпит по чужд език	–	30	–	270	–	изпит	10
3.	Обучение и полагане на изпит по избираема дисциплина I	10	20	–	210	–	изпит	8
4.	Обучение и полагане на изпит по факултативна дисциплина	10	20	–	90	–	изпит	4
Б.	**Научноизследователска/ художествено-творческа дейност[3]**							**17**
1.	Научноизследователска дейност по дисертационния труд	–	–	–	–	240	–	8
2.	Написване на обособена част от дисертационния труд	–	–	–	–	90	–	3
3.	Обсъждане на дисертационния труд в ПСЗ	–	–	–	–	30	–	1
4.	Участие в научни форуми	–	–	–	–	90	–	3

5.	Участие в научноизследователски проекти	–	–	–	–	60	–	2
В.	**Учебно-методическа и преподавателска дейност[3]**							**1**
1.	Участие в изготвяне на учебна документация и дейности в ПСЗ иОСЗ	–	–	–	30	–	–	1
	ОБЩО	**30**	**90**	–	**870**	**510**	**–**	**50**

2. За втората година от докторантурата

№	Дейности	Лекции	Упражнения		ДСР[1]	ДНР[2]	Форма на контрол	Кредити
			Сем.	Лаб.				
А.	**Образователна дейност**							**28**
1.	Обучение и полагане на изпит по избираема дисциплина II	10	20	–	210	–	изпит	8
2.	Полагане на докторски минимум	–	–	–	600	–	изпит	20
Б.	**Научноизследователска/художественотворческа дейност[3]**							**23**
1.	Научноизследователска дейност по дисертационния труд	–	–	–	–	210	–	7
2.	Обсъждане на дисертационния труд в ПСЗ	–	–	–	–	30	–	1
3.	Подготовка и публикуване на резултати по темата на дисертацията	–	–	–	–	450	–	15
В.	**Учебно-методическа и преподавателска дейност[3]**							**3**
1.	Асистираща дейност на докторанта	–	–	–	60	–	–	2
2.	Участие в изготвяне на учебна документация и дейности в ПСЗ и ОСЗ	–	–	–	30	–	–	1
	ОБЩО	**10**	**20**	–	**900**	**690**	**–**	**54**

3. За третата година от докторантурата

№	Дейности	Лекции	Упражнения		ДСР[1]	ДНР[2]	Форма на контрол	Кредити
			Сем.	Лаб.				
А.	**Образователна дейност[4]**							

Б.	**Научноизследователска/художествено-творческа дейност[3]**							**40**
1.	Научноизследователска дейност по дисертационния труд	–	–	–	–	180	–	6
2.	Написване на обособена част от дисертационния труд	–	–	–	–	300	–	10
3.	Обсъждане на дисертационния труд в ПСЗ	–	–	–	–	30	–	1
4.	Участие в научни форуми	–	–	–	–	90	–	3
5.	Участие в научноизследователски проекти	–	–	–	–	150	–	5
6.	Подготовка и публикуване на резултати по темата на дисертацията	–	–	–	–	450	–	15
В.	**Учебно-методическа и преподавателска дейност[3]**							**3**
1.	Асистираща дейност на докторанта	–	–	–	60	–	–	2
2.	Участие в изготвяне на учебна документация и дейности в ПСЗ и ОСЗ	–	–	–	30	–	–	1
	ОБЩО	**–**	**–**	–	**90**	**1200**	**–**	**43**

4. За четвъртата година от докторантурата

№	Дейности	Лекции	Упражнения		ДСР[1]	ДНР[2]	Форма на контрол	Кредити
			Сем.	Лаб.				
А.	**Образователна дейност[4]**							
Б.	**Научноизследователска/художествено-творческа дейност[3]**							**40**
1.	Научноизследователска дейност по дисертационния труд	–	–	–	–	150	–	5
2.	Написване на обособена част от дисертационния труд	–	–	–	–	300	–	10
3.	Обсъждане на дисертационния труд в ПСЗ	–	–	–	–	300	–	10
4.	Подготовка и публикуване на резултати	–	–	–	–	450	–	15

	по темата на дисертацията							
В.	**Учебно-методическа и преподавателска дейност[3]**							**3**
1.	Асистираща дейност на докторанта	–	–	–	60	–	–	2
2.	Участие в изготвяне на учебна документация и дейности в ПСЗ и ОСЗ	–	–	–	30	–	–	1
	ОБЩО	**–**	**–**	–	**90**	**1200**	**–**	**43**

[1]ДСР – докторантска самостоятелна работа

[2]ДНР – докторантска научна работа

[3]Дейностите от раздел Б и В са примерни и се вписват само онези, които се планират или отчитат, по преценка на докторанта и научния ръководител. Кредитите от двата раздела се разпределят съразмерно по години с оглед на тяхното успешно реализиране в съответния времеви период.

[4]Посочените дейности не са задължителни, но при тяхното реализиране на докторанта се присъждат допълнителни кредити.